

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Jacobi Alvarez de Paz Opera

De Exterminatione Mali, Et Promotione boni - Libri quinque

Álvarez de Paz, Jacobo

Lvgdvni, 1613

De affabilitate erga fratres. Cap. 24.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77843](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77843)

mentorū vsus, conscientiaē examinatio, & alia huiusmodi, rectē diligenterque praestabis. Nam his bene praestitis, virtutes auges, feruorem prouehis, peccata multa leuia declinas, & quotidie melior ac purior efficietis. His verò malè & oscitanter factis, in dies tepiditatem foues, & statum animae spiritua- lem (vt experimento compertum est) nihil promoues. Operibus istis, o frater, Deo ipsi famularis, qui Rex magnus est ac Dominus potens, non decet verò seruum, qui aeternam mercedem à tanto Rege pro suis obsequiis sperat, illi tepidè oscitantēque seruire. Mater tua religio Sancta in veris & strenuis filiis suis religiosa opera diligenter praestat, ne socordia & negligentia tua illam labores filiorum Domino offerentem, aliquo rubore suffundas. Pudet enim illam imperfecta opera offerre, & fructus putridos Domino consecrare.

De bono exemplo fratribus dando.

CAPVT XX.

MNIBVS tum externis tum domesticis bonum exemplum praebere curato, & sanctitatis odorem spargere, vt bonus Christi odor tactus in omni loco eum, non solum tuo, sed omnium ore collaudes. illum enim ore etiam & corde eorum laudas, quos vitæ tuæ puritate ad laudandum inuitas. Hoc autem assequeris, si in bonis operibus, quæ ostenderis, & in circumspectione, quam seruaueris, non tuam, sed Domini laudem gloriamque quaesieris. Nihil igitur apud alios facias, ex quo scandalum aut offensionem accipiant; nihil, ex quo ansam liberius viuendi capiant; nihil, ex quo aliquid contra institutum, aut communem viuendi vsum introducant. Considera te membrum esse totius religionis, & sicut vnum membrum non nihil incommodi patitur propter bonum totius, ita & tu disce aliqua incommoda dissimulare, in cibo, in potu, in veste, in cella, & aliis similibus, & aliquid penuriae & molestiae pati, vt sanctam religionem, sicut eam inuenisti, discretè seueritatis amaritatem, & abstinentiae & paupertatis cultricem relinquant.

De rebus temporalibus curandis.

CAPVT XXI.

Res temporales, vt vestes, libros, & similia, nullas habebis proprias: quia hoc paupertati à te Deo promissæ repugnat. Ad vsum verò tibi à religione concessas, non vt proprias (siquidem earum dominium non habes) sed vt alienas, (vt verè sunt) & mutuo datas accipies. Sicut enim re tibi commodata ab aliquo, & ad vsum pro tempore determinato concessa, ita vteris, vt quam minimum detrimentum accipiat, quo eam possis illam restituere: ita & res cœnobij, quæ ad vsum tibi datæ sunt, diligenter & curiosè tractabis, vt multo tempore durent, & si ad aliorum vsum deuenierint, sine horrore illis vt possint. Id paupertas, quam professus es, experit, immò & religiosa urbanitas poscit. Qui enim res sibi ad vsum datas incuriosè atterit, & turpat, & infumit, pauper non est, & qui aliorum, qui easdem res postea ad vsum vendicabunt, nullam rationem habet, satis inurbanus & inciuilis est.

De cogitando Deo in fratribus.

CAPVT XXII.

Is septem erga religionem in qua viuimus, seruandis, breuiter expositis, iam ad quartum septenarium eorum, quæ erga fratres seruanda sunt, accedamus. Ac primò in fratribus tuis non tam hominem quam Deum aspiciere & cogitare curato. Deus namque in omnibus rebus, sed præcipuè in creatura rationali ac intellectuali, per essentiam, præsentiam, & potentiam inhabitat: quare æquum est vt in cunctis rebus, sed præcipuè in hominibus, Deum inspiciamus. Sicut ergo cum regem scis sub cortina latere, non multum de cortina curas, sed regem latentem, teque contuentem consideras: ita cum fratrem vides aut alloqueris, non tam eius aspectum oculis carnis, quam Deum in eo habitantem mentis oculis intuearis. Hoc assequi magnum Dei donum est, quo nec erga iuuentutem & pulchritudinem personarum afficeris, neque à senibus, & decrepitis, & ægrotis abhorrebis, & miram animi puritatem comparabis. Et fiet paulatim in te quidam sublimis spiritus orationis, ac diuinæ familiaritatis, quo in Deum semper affectu eas, & inter homines solum viuas. Et nos scimus, quia multo facilius est hoc scribere, quam actione præstare, sed potens est Deus nostris piis conatibus pro sua voluntate fauere.

De dilectione fratrum.

CAPVT XXIII.

RECONDARE præceptum Domini esse, Diliges proximum tuum siue fratrem tuum sicut teipsum. Quod præceptum illi maximo dilectionis Dei mandato simile dictum est, quoniam & dilectionem præcipit, & Dei causa habendam præcipit, & sua amplitudine omnia mandata comprehendit. Cum scriptum sit, [qui diligit proximum, legem impleuit.] Diliges ergo vero & puro amore fratres tuos, & diliges non propter lucrum, non propter aliquid creatum, sed propter Deum tuum. Hoc autem præstabis, si fratres tuos in corde tuo non contempseris, si non temerè iudicaueris, si eis non oblocutus fueris, si nec verbo nec opere malum intuleris, si pro tua possibilitate inuaueris. Denique si illud impleueris: Quod ab alio oderis fieri tibi, vide ne tu aliquando alteri facias. Et, Pro vt vultis vt faciant vobis homines, & vos facite illis. Neque erit hæc dilectio tibi difficilis, si in fratre Deum fueris contemplatus, si eum à Deo diligi ac in magno pretio haberi cognoueris, si fratrem, id est, Dei filium ac matris Ecclesie, & ad gloriam destinatum, & tibi vtile esse putaueris.

Iob 4.16.
Luc 6.31

De affabilitate erga fratres.

CAPVT XXIV.

CONGREGATIONI pauperum ait Ecclesiasticus, affabilem te facito: videtur autem tecum loqui cum propter Christum te pauperum religiosorum congregationi sociaueris. His quibuscumque viuas quantum charitas & disciplina re-

Ecclesi 4.7

ligiosa

ligiosa ferunt, te accommodabis, eos comiter allo-
quens, rebus licitis & honestis à te postulatis liben-
ter acquiesces, & nihil in te aut rusticum aut inurban-
num, aut durum, aut quod iure eos offendat, repe-
rient. Vita religiosa, vita sanctissima est, pariter &
iucundissima, atque ex ea parte qua sanctitatem
amat, honestatem vitæ, & morum querit, ex ea verò
qua iucunditatem habet, ab omni vitio insuauitatis
& rusticitatis abhorret. Memento igitur illius verbi,
Ecclesiastici, qui alio loco ait: Verbum dulce mul-
tiplicat amicos, & mitigat inimicos; & lingua eucha-
ris in bono homine abundat. Itaque loquaris, ita
inter alios conuerferis, vt omnes te diligant, & tuum
consortium non refugiant.

Ecclesi. 6.5.

De honore fratrum.

CAPVT XXV.

HONORE inuicem præuenientes,]
inquit Paulus: fratres ergo tuos hon-
ore præueni, & reuerentia prosequere. Hominis superbi est, signa honoris
ab aliis expectare, & illos ad honorem
deferendum paratos non magis præuenire. Humili-
tatem tuam in honorando alios, & non in honorem
aucupando, monstrabis. Prælatos vt prælatos hono-
re afficias, æquales vt æquales, minores vt minores, &
nullus ad te sine honore appropinquabit, aut à te si-
ne honore transibit. Quin & Deum in omnibus habi-
tantem honorabis, & non vt honoreris, sed vt illi
placæs, & vt suas imagines veneratione prosequaris,
fratribus signa honoris exhibebis.

De defectibus fratrum ferendis.

CAPVT XXVI.

RECIPTVM etiam est Pauli: Alter alte-
rius onera portate, & sic adimplebitis le-
gem Christi.] Maiora autem onera nostra
sunt nostri defectus, quibus aliis nonnunquam
quasi in tolerabiles reddimur. Defectus igitur,
& agrestes mores aliquorum fratrum ferendi sunt,
vt legem charitatis impleamus. Atque ideo tu, ò re-
ligiole, tuorum fratrum defectus patienter sustine, &
quod in eis aut exemplo, aut oratione aut lenissimo
verbo (si prudentia dictauerit esse dicendum) emen-
dare non poteris, Deo emendandum corrigen-
dumque committe. Sat scio te multos in tua con-
uersatione defectus videre, quos vis omnino ab aliis
patienter supportari. Idem itaque tu facias necesse
est, ne velis, diuerso pondere ac diuersa mensura,
(quod abominabile est) tua atque aliena metiri. Sus-
tine vt sustenteris, dissimula aliorum leues defectus,
vt tui magni dissimulentur; tace, vt tua: miseria taceantur.
Absurdum namque est cupere ab omnibus
sustineri, & neclenicalas aliorum culpas velle por-
tare.

De ope fratribus exhibenda.

CAPVT XXVII.

Ac vt fratribus tuis sis utilis, eosque pro
amore Dei tua industria & viribus adiuues.
Iuua orationibus, pro illis diuinam misericor-

Adiam implorans, iuua Sanctis desideriis fructum la-
borum ipsorum siue corporalium, siue spiritualium,
apud Dominum cupiens; iuua sermonibus cum id
prudencia dictauerit, attenta personarum qualitate
ad fructuosè laborandum exhortans: iuua tandem
operibus, te ipsum sedulo occupans, & omne otium
fugiens, & exemplo non ad oriandum, sed ad labo-
randum impellens. Cum id disciplina religiosa tulerit,
& munus tibi demandatum possibilitatem non
negauerit, eis, in officiis humilibus laborantibus,
libenter associa, manus ad aliquid eorum quæ agun-
tur, admoue, te illa ministeria non horrere, neque
vt seruilia contemnere, ipsa actione testare. Magnæ
edificationis est in cœnobio, cum seniores & lire-
rati, immò & prælati ipsi interdum ad humilia seruitia
se dimittunt. Sic enim minores libentius illis serui-
tiis intendunt, iucundius seruiunt, & manifestè vi-
dent se non contemni ab his, qui in spiritu humili-
tatis dignum iudicant minores actione iuare. Nul-
la igitur ratione ab his te ministeriis excuses, sed si
vnus ex minoribus es, & ex adolescentioribus, mi-
nora non respicias, si verò maior es, aliquando Chri-
stum sequens, pro bono exemplo minora suscipias.

B

De circumspectione in conuictu fratrum.

CAPVT XXVIII.

CVAMVIS inter bonos degas, oportet vt
circumspectè te geras, & licet omnes iuxta
Domini præceptum, diligas, necesse est, si
vis proficere, vt non omnes ad familiaritatem ad-
mittas. Si qui inter bonos sunt mali, aut certè discoli,
imperfecti, detractores, tepidi, & libertatis amato-
res, tu eos non aliter quam pestes fugies. Qui teti-
gerit picem, inquinabitur ab ea, & qui communica-
uerit superbo, induet superbiam,] & qui imperfectis
& discolis sociatus fuerit, multas imperfectiones nõ
effugiet. Si qui verò fuerint seruidi atque perfecti,
hos sectare, horum familiaritatem exquire, vt eorum
exemplo & communicatione proficias. Qui enim
timet Deum, æquè habebit amicitiam bonam, quo-
niam secundum illum erit amicus illius.] Prudenter
ergo tibi fugiendi sunt imperfecti, & sectandi perfe-
cti, ne familiarium vitiiis læderis, & imperfectioni-
bus eorum polluaris. Cum nullo quantumvis bono
nimiam familiaritatem in eas, quæ sine dubio tempus
infumit, cor distrahit, & alios scientes offendit, sed
debita moderatione semper condita sit amicitia tua.

Ecclesi. 13. 1.

Ecclesi. 6. 17.

D

De amore secreti, & commoratione in cella.

CAPVT XXIX.

EANDEM septem alia circa te ipsum in-
tentè custodies. Fuge publicum quantum
vocationis & status tui qualitas tulerit,
ama secretum, esto assiduus habitator, & diligens
custos celle tue, quam habitationem, atque custo-
diam, mille consolationibus, & mille bonorum ope-
rum fructibus tibi persoluet. Egrederere libenter ab
ea cum obedientia iusserit; lætè, cum charitas ex-
egerit; æquanimiter, cum necessitas postulauerit. Si
verò nihil horum trium te corpore à cella seiuixerit,
tu corpore & mente in ea manebis, & ibi rebus vri-
libus occupaberis. Ora, psalle, lege, scribe, & aliquid

